

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Музика І.Р.

асистент,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

На теперішній час існує чимало проблем, які стосуються осмислення та розуміння зарубіжного досвіду підготовки соціальних педагогів та організації соціально-педагогічної діяльності з різними категоріями осіб. Аналіз світових тенденцій в соціальній педагогіці стає підґрунтям для удосконалення та розвитку професійної діяльності фахівців з соціальної роботи в нашій країні. Питанню освітнього досвіду Великобританії приділено вагому частину наукових робіт, оскільки Велика Британія досягла значних успіхів в даній галузі.

Питання професійної підготовки працівників будь-якої сфери діяльності відіграє величезне значення. Не є виключенням й підготовка фахівців з соціальної роботи, оскільки від рівня їх компетенції залежить якість надання різноманітних послуг особам, які опинилися в складних життєвих обставинах та потребують допомоги.

У Великій Британії існує величезний досвід професійної підготовки соціальних робітників: вони повинні мати певний арсенал умінь і навичок, володіти глибокими знаннями в галузях наук про людину: медицини, психології, соціології, педагогіки, економіки, права, етики. Володіння теорією, методикою і технологією соціальної роботи і вміння їх застосувати, а також особисті якості і здатність до творчості розглядаються як готовність спеціаліста до професійної діяльності [2, с. 87].

На початку 1990-х років у Великій Британії соціальні працівники могли отримати 2 кваліфікації: Свідоцтво Спеціаліста Соціальної Роботи (CQSW) або Свідоцтво Соціальних Служб (CSS). Обидві спеціальності давали право людині кваліфіковано займатися виховною соціальною роботою, але в дійсності перший спеціаліст вважався менш престижним, ніж інший. Одна спеціальність готувалась на рівні магістрів у старих університетах, а друга – на рівні середньої освіти в політехнічних інститутах. Потім вони були об'єднані, і навчання майбутніх спеціалістів стало проводитись по одній освітній програмі соціальної роботи зі

встановленими національними нормами для всієї Великої Британії [4, с. 10].

Підготовка фахівців з соціальної роботи у Великій Британії відбувається за різнорівневою та багатоступінчастою системою, яку здійснюють університети та коледжі в тісній співпраці з соціальними агентствами та службами.

Будучи пріоритетним напрямком діяльності у Великобританії, виховна робота і підготовка фахівців соціальної сфери пронизана гуманізмом. Вона здійснюється на трьох рівнях: державному, регіональному і місцевому. При цьому дотримуються низки принципів положень:

- формування глибоких правових знань та знань з теорії і моделей соціальної роботи з усіма соціальними групами й віковими категоріями;
- обізнаність з національними стандартами у галузі соціальної роботи, в яких одним із центральних висувається питання взаємовідносин між працівниками соціальних служб та їх клієнтами, які повинні будуватися на засадах партнерства й взаємоповаги;
- оволодіння основами професіоналізму, під яким розуміється сукупність специфічних професійно-особистісних характеристик людини, необхідних для успішного виконання професійних завдань;
- орієнтація на професійно-особистісний розвиток майбутнього фахівця;
- дотримання етики соціальної роботи (усі професійні стандарти і вимоги до соціальних працівників базуються на Кодексі етики соціальної роботи) [1, с. 8].

Для того, щоб отримати спеціальність соціального працівника, кандидати повинні довести, що вони підходять для цієї роботи. На додаток до академічної придатності, їм потрібне відчуття зрілості, співчуття і здорового глузду, які можна отримати лише з власного життєвого досвіду і від роботи з людьми, тому часто трапляється, що багато студентів вже мають попередній досвід роботи в соціальних агентствах, деякі, як добровольці, інші – в різних видах соціальної роботи [3, с. 13].

Під час навчання студенти вивчають значну кількість різноманітних дисциплін. Вони здебільшого спрямовані на вивчення різних проблемних ситуацій, з якими в майбутньому будуть звертатись клієнти, а також розуміння алгоритму роботи, щоб допомогти клієнту ці ситуації подолати. Навчання завершується перевіркою рівня знань, вмінь та навичок роботи з людьми, які потребують допомоги у вирішенні складних життєвих ситуацій.

Більшість навчальних закладів Великобританії готує вузькопрофільних фахівців соціальної роботи. Відповідно до цього, майбутні соціальні працівники можуть краще вивчити та зрозуміти

специфіку роботи з конкретною категорією населення. Окрім цього, значна частина часу впродовж навчання відводиться практичним заняттям, які дають змогу студентам реально спробувати себе в ролі соціального працівника.

З огляду на це, виховання толерантної, демократичної, відповідальної, високоморальної особистості стало пріоритетним завданням в процесі підготовки фахівців з соціальної роботи сучасної Великобританії. Основна мета цієї підготовки є навчання кожної особи перш за все бути людиною, адже від цього залежить рівень життя суспільства, рівень суспільного благополуччя, ступінь почуття захищеності та потреби.

Список використаних джерел:

1. Васюк О. В. Професійна підготовка фахівців з соціальної роботи у Великобританії / О. В. Васюк // Педагогічні науки, 2011. – № 58. – С. 8.
2. Кремнева Т. Л. Технологія навчання практиці соціальної роботи у Великій Британії / Т. Л. Кремнева // Педагогіка, 2001. – № 1. – С. 82-87.
3. Пічкарь О. П. Система підготовки фахівців соціальної роботи у Великій Британії : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. П. Пічкарь. – Тернопіль, 2002. – 24 с.
4. Хакетт С. Стандарти соціальної роботи і програми підготовки спеціалістів соціальної сфери: видення проблеми / С. Хакетт // Практична психологія та соціальна робота, 2001. – № 4. – С. 9-11.

Силкіна С.А.

аспірант,

*Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка*

КЛАСИФІКАЦІЯ ВАЖКОВИХОВУВАНИХ ПІДЛІТКІВ

Проблема важковихованості підлітків дістала широке висвітлення у сучасній та зарубіжній науковій літературі. Не зважаючи на те, що із зазначеного напрямку накопичено великий фонд наукових праць все ж варто констатувати, що серед дослідників і до нині не існує не тільки загальноприйнятого визначення терміну «важковихованість», але і самої класифікації даного відхилення.

На нашу думку, найбільш повним та змістовним є наступне визначення важковихованості – це специфічна поведінка дитини, яка проявляється в опорі на педагогічні, виховні та соціально-педагогічні